HÖGSKOLAN I BORÅS

# Kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa
## Women´s Sexual and Reproductive Health

6 högskolepoäng
6 credits

---

**Ladokkod:** 62KS01
**Version:** 1.0
**Fastställd av:** Utbildningsutskottet 2013-06-14
**Gäller från:** HT 2013

**Nivå:** Avancerad nivå
**Huvudområde (successiv fördjupning):** Sexuell och reproduktiv hälsa (A1F)
**Utbildningsområde:** Medicin
**Ämnesgrupp:** Medicin
**Förkunskapskrav:**

- Sjuksköterskeutbildning, 180 hp, enligt 2007 års studieordning eller
- Sjuksköterskeutbildning, 120 p, enligt 1993 års studieordning, innefattande ett självständigt arbete på 10 poäng eller
- Äldre sjuksköterskeutbildning och kandidatexamen inom vårdvetenskap/omvårdnad

Dessutom

- Svensk legitimation som sjuksköterska och
- 1 års yrkeserfarenhet som sjuksköterska (heltid)

**Betygsskala:** Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

---

### Innehåll
I kursen ingår följande område:

Kursen behandlar kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa utifrån ett livsvärlds- och livscykelperspektiv, där hälsofrämjande arbete samt vård vid olika livssituationer belyses. Kvinnors hälsa ur ett genusperspektiv samt kvinnors situation och behov av stöd vid olika former av utsatthet ingår.

Anatomi och fysiologi knuten till reproduktionsorganen, ärftliga sjukdomars uppkomst, genetik och genteknologi behandlas likaså etiska frågeställningar kring reproduktionsmedicin. Gynekologiska undersökningsmetoder och hälsokontroller samt gynekologiska hälso- och sjukdomstillstånd behandlas, innefattande bl.a. abortfrågeställning, infertilitet, preventivmedelsrådgivning och sterilisering samt frågeställningar kring klimakterieperioden. En fördjupad kunskap kring antikonception, dess användning, komplikationer och kontraindikationer ingår i kursen.

### Mål
Få kunskap om kvinnors sexuella och reprododuktiva hälsa ur ett livscykelperspektiv.

*Kunskap och förståelse*
Efter avslutad kurs skall studenten kunna:
- beskriva och problematisera kvinnors reproduktiva hälsa och livsvillkor utifrån perspektiven genus, kultur, globalitet samt hållbar utveckling,
- beskriva reproduktionsorganens anatomi och fysiologi samt förklara dess fysiologiska processer,
- redogöra, analysera och värdera antikonceptionella metoder och dess användningsområde,
- beskriva och förklara gynekologiska undersökningsmetoder,

- beskriva, problematisera och analysera gynekologiska sjukdomstillstånd och behandling,
- beskriva, problematisera och analysera normala och onormala gynekologiska tillstånd inom ungdomsgynekologi, klimakterieperioden och seniet,
- beskriva, förklara och reflektera kring aktuella abortmetoder samt analysera och värdera komplikationer i samband med abort,
- beskriva, problematisera och analysera infertilitetsproblematik och förklara dess behandlingsmetoder,
- beskriva och analysera gällande lagstiftning inom angiven kurs.

*Färdighet och förmåga*
Efter avslutad kurs skall studenten kunna integrera kunskap och analysera komplexa frågeställningar samt formulera bedömningar avseende:

- gynekologisk hälsa och sjukdom i ett livscykelperspektiv,
- barnmorskans ansvars- och kompetensområde,
- antikonception.

*Värderingsförmåga och förhållningssätt*
Efter avslutad kurs skall studenten kunna:

- problematisera, analysera och kritiskt reflektera över etiska frågeställningar relaterat till kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa.

## Undervisningsformer

Undervisningen består av följande moment:
Föreläsningar, seminarier, tillämpningsövningar.

Studierna bedrivs i form av modifierad distansundervisning, vilket innebär självständiga studier samt gemensamma kursträffar förlagda till Högskolan i Borås. Kommunikationen med lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg och förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten persondator, webbkamera och mikrofon/headset. Vissa studieuppgifter kan genomföras i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkännedom.

Undervisningen bedrivs vanligtvis på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

## Examinationsformer och betygsskala

Examinationsformer och betygsskala
Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Individuell hemtentamen
- Inlämningsuppgifter, individuellt och i grupp
- Seminarier

  Studenten har rätt till fem tentamenstillfällen, varav tre tillfällen inom kursens ram och ytterligare två inom ett år. Student som underkänts två gånger på prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Se högskolans riktlinjer för rättssäker examination samt institutionsspecifika riktlinjer för rättssäker examination på HB:s respektive VHB:s hemsida.

  Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap, paragraf 18-19).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

## Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

## Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultat av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvarig och en kursrapport publiceras på institutionens hemsida.

Studenter har rätt att vara representerade i institutionens beredande och beslutande organ.

## Övrigt

Obligatorisk kurs i Barnmorskeutbildningen 90 hp. Kursen genomförs på distans.

*Plagiatkontroll*
Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

**Bilaga: Litteraturlista för Kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa (62KS01)**


Adolfsson, A.,Larsson,P-G., Wijma,B. & Berterö C. (2004). Guilt and emptiness: Women's experiences of miscarriage. *Health Care for Women International,* 25 (6), 543-560.

Broberg. G., Jonasson. MJ., Ellis.J., Gyrd-Hansson. D., Anjemark. B., Glantz. A., Söderberg. L., Ryd. ML., Holtenman.M., Milsom. I., Strander. B. (2013). Increasing participation in cervical cancer screening: Telephone contact with long-term non-attendees in Sweden. Results from RACOMIP, a randomized controlled trial. *International Journal of Cancer* 2013 Jul;133(1):164-71.

Halldén, B-M., Christensson, K., och Olsson, P. (2009). Early abortion as narrated by young Swedish women. *Scandinavian Journal of Caring Sciences,* 23 (2), 243-250

Hovelius, B. & Johansson, E. E. (red.) (2004). *Kropp och genus i medicin.* Lund: Studentlitteratur (Sid 260).

Janson, P-O.& Landgren, B-M. (red.) (2010). *Gynekologi.* Lund: Studentlitteratur. (Sid 350).

Johansson, M. (2010). Vårdande vid infertilitetsproblematik. I Berg, M. & Lundgren, I.(red) *Att stödja och stärka,* 2: dra uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 223-228.

Johansson, M., Adolfsson, A., Berg. M., Frances, J., Hogström. L., Janson PO., Sogn.J., Hellström. AL. (2010). Gender perspective on quality of life, comparisons between groups 4-5.5 years after unsuccessful or successful IVF treatment. *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica* 89(5): 683-691.

Kaplan, A., Hogg, B., Hildingsson, I. & Lundgren, I. (red.) (2009). *Lärobok för barnmorskor.* (3:e upplagan. Lund: Studentlitteratur. Kap 13-21 (190 sid).

Lindh.I., Ellström. AA., Blohm. F., Milsom. I. (2010). A longitudinal study of contraception and pregnancies in the same women followed for a quarter of a century. *Human Reproduction* 2010 Jun; 25(6):1415-22.

Peeker, I and Peeker, R (200)3. Early diagnosis and treatment of genuine stress uriny incontinence in women after pregnancy: Midwives as detectives. *Journal of Midwifery and Women's Health,* 48 (1). 60-66

Rosengren, J.& Schönemann, K. 2010. *"Söker du så finner du" Barnmorskors erfarenhet av att upptäcka våld, bemöta kvinnor och handlägga vården vid våld i nära relation.* Rapport 2010:2
Göteborg: Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om vård i nära relationer.

Sharp, TH (2003) Adolescent Sexuality. *The Family Journal: Counseling and therapy for couples and families,* Vol. 11 No.2, April, page 210-215

Socialdepartementet (1975). *Abortlagen.* SFS 1974:595. Stockholm: Regeringskansliet.

Socialdepartementet (2004). *Smittskyddslagen.* SFS 2004:168. Stockholm: Regeringskansliet.

Socialdepartementet (1975). *Steriliseringslagen* SFS 1975:168. Stockholm: regeringskansliet.

Socialstyrelsen (2008). *Medicinsk abort, fördelning av arbetsuppgifter - praxis och regelverk.* Stockholm: Socialstyrelsen. (Sid 30).

Socialstyrelsen (2009). *Folkhälsorapport.* Stockholm: Socialstyrelsen (kap 9).

Socialstyrelsen (2009). *Att förebygga HIV och STI bland ungdomar och unga vuxna. Kunskap och vägledning för hälso– och sjukvården och andra intresserade aktörer.* Stockholm: Socialstyrelsen. (Sid 214).

Svenska Barnmorskeförbundet & Svenska Förening Obstetrik och Gynekologi (2008). *Mödrahälsovård, Sexuell och reproduktiv hälsa.* Stockholm. Sidhänvisning 97-103, 109-114.

Statens medicinskt- etiska råd (SMER) (2013). *Assisterad befruktning – etiska aspekter.* Rapport 2013:1.
Stockholm: Statens medicin etiska råd. (Sid 284).

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

2013-05-20 MARJ